

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

N

Ø

R

R

E

I

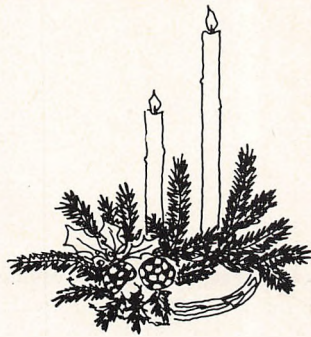
S

S

U

M

Julehilsen

Hvis alle på skolen skulle sende en personlig julehilsen til gamle elever, bekendte og venner, ville vi dels blive overbebyrdede af julekortskriverier, dels ville postvæsenet nok blive endnu mere belastet. Derfor vil vi gerne samlet sende gamle elever, deres familie og pårørende samt alle venner og bekendte af skolen en julehilsen med ønsket om en velsignet julefest og et godt og indholdsrigt nytår. Må julens budskab nå alle i et modtagende sind. Tak for alt godt i det snart forgangne år.

Alle medarbejdere på skolen

Nr. 12 . December 1980 . 72. årgang

HØJSKOLE OG EFTERSKOLE
UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

Julens samklang

På min væg hænger der en gammel orgelpibe af træ. Den er meget smuk og dekorativ. Engang imellem tager jeg den ned og blæser i den. Så giver den en dyb og blød tone fra sig. Men mere end denne ene tone kan det ikke blive til. Og selvom tonen er aldrig så smægtende, så bliver man dog hurtigt træt af den. Mulighederne er alt for hurtigt udtømt, og så hænges orgelpiben igen på plads.

Men tilbage i een sidder minderne fra denne orgelpibes storhedstid, dengang den endnu sad på sin rette plads sammen med hundreder af andre piber i det gamle kirkeorgel, hvor den var med til at fylde kirkerummet med musik i mange variationer: I sorg og glæde, i modgang og medgang. Slægt efter slægt.

Nu hænger den så her på min væg – ensom, fuld af minder, men i virkeligheden livløs og uanvendelig, fordi den er revet ud af sin rette sammenhæng. Den mangler samklangen fra fællesskabet med de andre piber, den mangler blæsebælgens oplivende kræfter, og den mangler orgelmesteren, organisten til at styre det hele, så det bliver meningsfyldt og harmonisk.

Mon ikke vi må indrømme, at vi er tilbøjelige til at give julen samme skæbne, som den min

orgelpibe har fået: at vi river julen ud af sin rette sammenhæng for at bruge den som pyntegenstand.

Nu er den kære jul os nær
med glade klokkers klemten,
så bli'r man god i fjorten døgn –
kan hænde måske femten!

Og når så højtiden er ovre og pynten er stu-
vet af vejen, så står vi tilbage med en fornem-
melse af skuffelse og tomhed. Alle anstrengel-
ser, travlheden, forventningerne og pengene
blev brugt på noget, der ikke virkede ud over
helligdagene.

Beretningen om Guds ubegribelige kærlig-
hed til mennesker, budskabet om, at frelseren
er født, kan kun blive levende og meningsfyldt
for os på een betingelse: at det bevares i den
rette sammenhæng.

At Gud den almægtige bøjede sig fra sin
storhed ned til vor ringhed, det fortjener at
blive råbt ud, så det giver genlyd jorden over år
efter år. Og det er et Guds under, at der fejres
jul under alle himmelstrøg. Men hvorfor Gud
sendte det kæreste, han havde, og hvordan

mennesker tog mod denne gave, og hvordan denne gave forvaltes af os idag, det klipper man væk fra julemotivet – for nu skulle vi jo lige til at have det så hyggeligt og uforpligtende. Men lad os se lidt på sammenhængen.

I Johannes Evangeliets juleberetning føres vi helt tilbage til skabelsberetningen. I begyndelsen var *Ordet*. I begyndelsen skabte Gud. I begyndelsen var skaberordet, som vi møder det på Bibelens første blade: Han talte, så skete det. Han bød, så stod det der.

Gud skaber, og han skaber af intet. Mennesker kan forme og danne, men Gud alene kan skabe. Også idag. Også i julen. Hvis vi former og danner en selvskabt jul, så bliver julen til intet for os.

I begyndelsen var *Ordet*, og *Ordet* var hos Gud, og *Ordet* var Gud. Og *Ordet* blev kød og tog bolig iblandt os.

Her har alt levende i og blandt mennesker sit udspring. Og skal julen blive levende og evig for os, må den begynde her.

Men ikke mange sider fremme i Bibelen møder vi tvivlerordet, der har sin rod i tvivleren selv, nemlig djævelen, Guds og livets modstander: Mon Gud virkelig har sagt? Med dette mon starter en skæbnsvanger kamp, en kamp mellem skaberordet og tvivlerordet, mellem Gud og Djævel. Og midt i denne kamp – en kamp på liv og død – har mennesket været placeret siden syndefaldets dage. Det selvhjulpne menneske vil tabe i denne kamp, men her er det så, julens budskab møder os med sit: Fred på jord.

Fred giver jeg jer, min fred efterlader jeg jer. Fred til at stride vor strid med mod.

Når julen kommer til os i denne sammenhæng, så vil julen få englelyd, og så vil vi få fred for både igår og imorgen.

Glædelig jul.

K. E. Sørensen

Højskoleudvalget

På repræsentantmødet vedtog man at nedsætte et udvalg, der fortsat skal arbejde med højskoletankerne, og det er nu nedsat og består af følgende:

Bestyrelsen: Carl Damtoft, H. K. Jørgensen, K. E. Sørensen.

Lærerstab: Bruno Graversen, Sv. Aa. Møller Kristensen, Arne Rasmussen.

Repræsentantskabet: Villy Rønn, Elsebeth Kristensen, Ane Kathrine Nielsen.

Vinterturen til Norge - skal du også med?

Her ved begyndelsen af december har vi noteret 41 deltagere (børn, unge og ældre) på turen til Valle i Setersdalen.

Afrejsen er torsdag den 12. februar og hjemkomst lørdag den 21. februar 1981.

Ekstraordinært har vi fået tildelt yderligere 6 pladser, så hvis du er interesseret og hurtig i vendingen, kan du nå at komme med på denne 9-dages tur.

Prisen er kr. 990 for voksne og kr. 500 for børn.

Yderligere oplysninger ved henvendelse til Benno Møller Hansen, Kirkebyen 10, Nr. Nissum, 7620 Lemvig, tlf. 07 - 89 14 75.

Vore hensovede

Det har nylig været Allehelgens søndag, den dag hvor man særlig mindes de hensovede.

Derfor skal Signe Olesen fra Aalestrup også mindes i vort blad, måske nogen af Signes årgang (32) kan skrive lidt mere. Det var så kort tid, jeg kendte Signe. Vi mødtes på en ferierejse i 79. Signe boede i København, en svigerinde skrev til mig og fortalte, at Signe var død, bad mig meddele det til flere.

Signe var en flink kammerat og efterlader sig gode minder iblandt os.

Anna Molberg

LILLE BLIDE BLY VIOL

Tilfældigt opdager jeg, at det netop i år er 50 år siden Ludvig Olsen udsendte sit sanghefte til melodier af domorganist Villiam H. Hansen, Haderslev. Den mest kendte er måske nok »Der bygger en fugl i min have«, men nedenstående er heller ikke at foragte:

Yndefuldt.

1. Lil - le bli - de bly Vi - ol, du kan li - de

Som - mer - sol. I den re - ne, stil - le var - me

Mid - dags - luft gy - der du din mil - de sø - de Duft.

2.

Vaarens Løfter
holdt du kønt
rundt i Grøfter,
klædt i grønt.
Vanker der en Byge
Hagl og heftig Vind,
vokser dit ydmyge
Blomstersind.

3.

Lær mig tage,
from og god,
Regnvejrsgade
med dit Mod.
Thi med Graavejr bliver
dybere din Glans,
og din Duft opliver
Sind og Sans.

Kære allesammen

Her fra Bredgade 32 i Struer vil vi gerne sende en rigtig hjertelig julehilsen til alle bladets læsere – nær og fjern – især til dem, vi færdedes med i årene 1928 til 1967. Tak for gode og lyse minder.

Vi hilser jer med følgende tre små vers:

»Nu vil vi sjunge og være glad
i Jesu Kristi navn!
Guds søn er født i Betlehems stad
os alle til glæde og gavn.

Med os han bytter så underlig,
Guds søn, vor broder fin,
vort kød og blod han tager på sig
og skænker os guddom sin.

Ham vil vi synge vor julesang,
og er den så kun svag,
det er dog vort hjertes efterklang
af englens bud i dag.«

Familien A. Kristensen

Weekendbesøg

Vi vil gerne her på skolen være gæstfrie – modtager gerne gæster og siger altid et velmenende velkommen, men undertiden kan det være belastende for et weekend-program og altid for køkkenpersonalet ikke på forhånd at vide hvem og hvor mange, der kommer ude fra. Derfor fastholder vi, at ønsker man at besøge skolen eller nogle på skolen, så ringer eller skriver man i forvejen og melder sin ankomst og afrejse senest torsdag. Det skal ske til skolen og ikke gennem nuværende elever eller bekendte af nuværende elever.

Desuden er vi nødt til at opkræve en såkaldt kostpris. Betalingen for kosten træder i kraft pr. 1. jan. 1981 og er som følger:

<i>En hel week-end</i>	<i>50,00 kr.</i>
<i>En hel dag</i>	<i>25,00 kr.</i>
<i>Et måltid</i>	<i>10,00 kr.</i>

Br. Gr.

Dødsfald

Stinne Damtoft, f. Knudsen, elev 1946, døde den 27. november efter længere tids alvorlig sygdom. Selv om døden ikke kom pludseligt, så efterlader den altid et tomrum. Uvilkårligt mangler der et led i kæden. Udadtil skiftes det ret hurtigt ud med et nyt, men i den nærmeste kreds vil det altid efterlade en plads, der står tom.

Stinne Damtoft har f. eks. altid i vor tid hørt med til Vinderupstævnerne. Vi mindes disse med taknemmelighed. Vi var trygge ved at komme, for alt var tilrettelagt af interesserede folk, hvoriblandt hun befandt sig. Igennem sin mand Carl Damtoft var hun også igennem mange år knyttet til skolens bestyrelse, og vi mindes vel ikke de mange ord, men derimod en aldrig svigtende interesse. Når man tænker på hendes tilknytning til skolen falder Anton Berntsens ord »*Taknemlighedsgæld*« som et naturligt ord ind i billedet.

Stinne Damtoft blev begravet på Sevel kirkegård den 2. december. Et stort følge var med i kirken og ved mindesammenkomsten. Her blev det bekræftet af mange, at hun vil blive savnet i sin omgangskreds og af familien.

Her på skolen ærer vi hendes minde.

Ths. M.

Fra skolens hverdag

Så er terminsprøverne for denne gang overstået. Vi startede fredag den 14/11 med skriftlig fremstilling (da. stil), der er en 4-timers prøve. Det medfører normalt, at eftermiddagen er fri. Da alle tre årgange var med, og da vi havde forlænget week-end den 15. og 16., kunne der holdes 2½ dags samlet frihed, for dem, som ønskede det.

Mandag var der 4 timers regn./mat., men den eftermiddag var mange optaget af at gøre lidt ekstra ved fysik, førstehjælp, skuespil m.m. Om aftenen håndboldturneringskampe i hallen – og som så mange andre gange med en spændt stemning. Har man oplevet det, må man nok give os ret i, at det er lidt af en prøvelse at være holdet på »udebane«. Vore elever gør i hvert fald, hvad de kan for at »heppe« deres spillende kammerater. Godt at taget er gjort solidt fast.

Tirsdag og onsdag formiddag var 10. kl. til prøve i engelsk og tysk, og derefter er hverdagsforløbet igen blevet normalt, men fredag den 21. genlød hallen igen af glade stemmer og toner – denne gang spillemandstoner. Egnens folkedansere havde lejet hallen. Mange af vore elever var med og prøvede at lære de svære trin – en god aften med et frisk pust ude fra livet omkring skolen.

Igen i dag (24. nov) summer hallen af aktivitet. Vore »femkantvenner« har hver sendt 12 drenge og 12 piger, som nu dyster med vore elever i badminton – 8 timer uafbrudt spil. Det er dejligt at se, hvordan deltagerne yder deres bedste.

I dag har Bjarne pløjet køkkenhaven, men om han også kan klare frugthaven står hen i det uvisse. Alt er vådt og pløret i haven efter den megen regn.

I denne uge må vi også i gang med fremstilling af adventskransen. Vi glæder os alle til adventstiden – forventningens tid – med dens hyggestunder i hverdagen. Vi tror, det er vigtigt, at vi har tid til at stemme sindet til det budskab, som julen bringer os.

»Solbakken«, 24. nov. 80
L. og B.G.

Advent

Jesus, den evige kærlighed, går fra dør til dør – i dag som forhen – og ønsker at blive lukket ind i vore hjerter. Jesus, som elsker og kender dig, banker på hos dig. Mon du hører Hans banken for alle de andre stemmer i juletidens jag? Han beder dig som en tigger om een ting: Om kærlighed. Hvorfor? Fordi Han elsker dig, og derfor venter på din kærlighed. Hvis du modtager Ham kærligt i dit hjerte, stiller dit liv under Hans vilje og bud, så vil alt forvandles. Det har mange erfaret. Hvor vi var ulykkelige, nedtrykte, blev vi glade. Hvor vi var bundet til onde egenskaber og lyster, blev vi frie. Problemer og spørgsmål løstes, alt blev nyt.

Jesus står foran dig med det spørgsmål: Tager du imod mig? Jeg vil ikke skuffe dig, men tilfredsstille din dybeste længsel. Jeg bringer dig det sande liv, glæde og fred.

Glædelig jul og godt nytår.

Hilsen Johanne Madsen (54)

55 års jubilarer

Mennesket har en opgave

Dermed er sagt, at vi har ansvar for livet. Ifølge den bibelske forkyndelse har mennesket en plads og en opgave i Guds handlen med verden. Når det hedder, at Gud vil frelse verden, sker det i forbindelse med menneskers indsats. Gud vil ikke frelse mennesker *fra* livet her på jorden, men tværtimod *til* et nyt liv. Dette er kristendommens tale. Og vi tror på en Gud, der vil skabe en jord, hvor retfærdighed bor, dvs. en Gud der bruger mennesker i sin historie med verden. Her er det imidlertid afgørende, hvilke forventninger vi har til Gud, og det er afgørende, om vi vil lade os bruge i hans frelsesplan. Men det er under alle omstændigheder Guds vilje at frelse det fortabte. Derfor blev Jesus født. Guds vilje er bestemt af kærlighed og retfærdighed. Det var af kærlighed til mennesket, at han sendte sin søn til jorden. Det var af kærlighed til os, at Jesus måtte gå frelsesvejen til Golgata. »Thi således elskede Gud verden, at han gav sin søn, den enbårne, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv« (Johs. 3,16). Det er en del af julens glade budskab. Måtte vi alle modtage dette som en gave til os – modtage det med tak. Gaven er det glade budskab fra Betlehem hin julenat.

Hermed ønskes skolens venner en glædelig jul og et godt og velsignet nytår.

Familien på »Solbakken«
Lisbet og Bruno Graversen

Vinterkursus 7.-13. februar

Motto: *Vågn op – og slå på dine strenge.*

Vi nærmer os februar 1981. Dette betyder, at vi igen inviterer til vinterkursus. Det er mange år siden, at vi gjorde det for første gang, og tilslutningen har hvert år været meget stor. Mange har været med flere gange. Nogle har været med hver gang.

Vores indtryk er, at man har haft det godt på disse kurser. For os på stedet har det hver gang

været en oplevelse, som har givet os megen inspiration i hverdagen, der fulgte, skønt vi i de fleste tilfælde har været i »pressede situationer«.

I år har vi valgt at opføre os lidt »brutalt« – af nødvendighed, overhovedet ikke af uvilje. Vi anvender en begrænsningspolitik, hvilket betyder, at vi kun afvikler et kursus – i modsætning til to. Og endelig har vi også valgt, på dette ene kursus, at begrænse antallet af deltagere til 70.

Vores forklaring er måske ikke særlig god, men vi synes ikke, at vi magter 2 kurser i år – og heller ikke 1 kursus med ca. 120 deltagere.

Vi har en meget stor og god efterskole, som vi ønsker at passe så godt som overhovedet muligt. Og vi har også ideer om fornyet højskole og fortsat kursusvirksomhed. Disse skal gennemtænkes grundigt, hvis de skal realiseres. For at yde kvalitet må vi have et lille pusterum. Der er iøvrigt nedsat et 9-mandsudvalg med repræsentanter fra repræsentantskab, bestyrelse og lærerstab, der skal undersøge mulighederne for fremtidig højskolevirksomhed.

Selve kurset i år er bygget traditionelt op, som man kan se på programmet. Vi har valgt et motto, som alle kender – en verslinje af Ths. Kingo – og »indholdet« af dette motto vil skinne igennem i de fleste foredrag.

Udflugten går til Vestervig kirke. Mange har været der før. Det ved vi godt. Men kirken har fået et nyt pragtorgel, og det er vores mening at arrangere en orgelkoncert deroppe. Musik midt i det historiske. Ejv. Juhl udarbejder et koncertprogram.

TILMELDINGER: Når de første 70 er tilmeldt, er vi nødt til at standse og melde fuldt hus. Telefoniske indmeldelser vil vi helst undgå.

Rigtig glædelig jul allesammen.

Arne R./Bruno G.

Vi trænger til glæden her

Det er en dyb hemmelighed og rig erfaring, at glæden træder stærkest og redest frem, når den har sorgen som baggrund. Det betyder naturligvis ikke, at vi af den grund skal ønske os sorgen, hvilket heller ikke er nødvendigt, for den kommer helt sikkert og træder ind ad døren, ofte uden at banke på først. Den er der ganske enkelt i sin sorte klædedragt, og vi kan – i første omgang – slet ikke byde den velkommen, men:

»Når sorgen, den dybe er sagtnet hen,
og endt er den tunge klage,
vi bliver ej atter de samme igen,
thi noget bliver tilbage.
Tilbage bliver det dybe blik,
det fine lyttende øre,
og inderst en stille kirkemusik,
som Gud og vi selv kan høre.«

(Zakarias Nielsen)

Denne erfaring om glæden, der er udsprunget af sorgen, kommer bestandig frem, også i vore julesalmer og -sange. Nok stærkest hos Brorson med ordene:

»Når hjertet sidder mest beklemt,
da bliver glædens harpe stemt,
at den kan bedre klinge,
og knuste hjerter føler bedst,
hvad denne store frydefest
for glæde har at bringe.«

Ikke mange var så velkendt i sorgens land som Paul Gerhardt. Alligevel opfordrer denne mand os til at være åbne for glæden:

»Hjerte, løft din glædes vinger.«

Da jeg ved vort vinter-kursus skulle fortælle om skolelærerlitteraturen, slog det mig meget stærkt, at en af de betydeligste i denne kreds, nemlig Zak. Nielsen, har givet os meget rige og dybe sange om glæden, der har sorgen som baggrund og ofte føles stærkest, når julen er nær. Det udtrykker han nænsomt i den sang,

som for mange af os uimodståeligt trænger frem i vort sind som en god juleforberedelse, nemlig i:

»Det er som med klokker, det ringer...«,

hvor det hedder: »Vi trænger til glæden her.« Ja, hvor vi dog trænger til den glæde, som er julens dybeste nimmeligheid, at Jesus kom som vor og alverdens frelser. En større glæde er ikke overgået menneskene. Man trængte til den glæde, da den kom, og vi trænger bestandig til den, også i denne jul. »Da kom du selv, min glæde, og gjorde mig så glad.«

Denne glæde skal bringes videre til en kold og ubarmhjertig verden. Det fortælles der om i en smuk legende om en ung munk, der inderligt ønskede at se Jesus. En dag fik han sit ønske opfyldt: Jesus stod i et strålende lys i hans celle. Men i det samme ringede portklokken, og det var netop denne unge munk, der havde vagten og skulle lukke op for de fattige og sultne, der søgte klosteret. Der rasede en hård kamp i hans indre. Skulle han da forlade cellen, når han netop havde fået sit mest brændende ønske opfyldt? Men pligtfølelsen sejrede, som han jo også havde givet løfte om i sit munkeløfte. Han gik!

Et par timer senere kom han tilbage, sørgmodig og nedslået, til den, som han regnede med, tomme celle. Men hvad ser han? Jo, Jesus var der stadig, og stille lød frelserens røst: »Dersom du var blevet her, så var jeg gået, men fordi du gik, blev jeg.« Munken trængte til glæden, og han fik den, men først da han gik barmhjertighedens og næstekærlighedens vej.

Så kunne det være passende at slutte med det vers, som er skrevet i utallige poesibøger, også af højskoleelever:

»Hver gang, jeg tænkte: jeg vil glæden eje,
da var det, som den flyed' mine veje. –
Men holdt jeg tanken fast: jeg vil den bringe,
da kom den til min sjæl på englevinge.«

Glædelig jul.

Poul Jeppesen

50 års jubilarer

40 års jubilarer

10 års jubilarer, højskolen

Olfert Ricards bibeltimer

Det var med dyb vemod, at jeg læste Kristeligt Dagblads kronik den 15. nov. Glæden vendte tilbage ved at læse A. C. Nielsens artikel i julebladet fra 1950:

Der er intet, man med større resultat kan samle de unge om end Bibelen, fordi den går lige løs på deres store problemer, som de ene går og tumler med.

Visselig! alt, hvad der er af sandt og skønt og godt, skal man ikke forholde de unge; det gjorde Olfert Ricard ikke, da han var ungdomsbevægelsens menneskelige midtpunkt; men det centrale i det kristelige ungdomsarbejde må være bibeltimerne. – Glipper det her, så falder det hele.

Når bibelordet udlægges, så må tilhørerne kunne fornemme gløden, som hine unge kunne det, der omkring århundredskiftet samledes omkring Olfert Ricard og så ind i hans sjæfulde øjne, der var »blå som Danmarks sommerhav, når himmel er dernede« (Neiendam).

Kan ungdom ikke fornemme gløden, så kommer den ikke, og så er der vel heller ikke noget at komme efter. Den må kunne høre »de glødende tungers røst«, og kun den taler med glødende tunge, hvis hjerte er fyldt med Andens ild, med kærlighedens flamme.

Brænder hjerte, så brænder og tunge.

Trindt omkring i Danmark, ja, i fjerne, fremmede lande sidder der end i dag mænd, grånende mænd, for hvem det blev det hellige ungdomsminde at høre Ricard holde bibeltimer i Københavns KFUM. Sandelig, da var Guds ånd nær, »da hørtes de glødende tungers røst«, da så de som Johannes og de andre unge fra Galilæas fiskerbyer Jesu Kristi herlighed og kom til at tro på ham.

Det var jo i 1893, at Ricard ret kom i forbindelse med KFUM. Da han fandt sin plads blandt de yngste unge i »Bethesda«s kælder, hvor ungdomsafdelingen den gang hørte til, indledtes en ny og strålende æra i dansk ungdoms tusindårige historie.

Fra november 1896–1908 var han de unges sekretær inde i den store by, han var kort før sin

tiltrædelse kommet hjem fra en udenlandsfærd.

I disse år blev »Borgen« i Gothersgade rejst, alt, hvad det navn rummer, groede frem, bredte sig, forlangte plads på trods af brandesianisme og andet djævelskab.

Hvor trænger vi til en ny Ricard!

Han var en vidtfavnende personlighed, der kunne mange ting bedre end de fleste, f.eks. prædike og skrive bøger; men det kan uden overdrivelse siges, at ingen har overgået ham i at holde bibeltimer for unge, ja, ikke er nogen engang kommet på siden af ham.

Denne evne bød han til det sidste.

I 1928 udkom hans dejlige bog: »Enfoldig vejledning til frelse«, en gennemgang af Romerbrevet. Hvad han skrev i denne bog, sagde han først til ungdom i »Borgen«.

En del af hans gennemgang af dette vigtige skrift i vort Ny-testament faldt på fire tirsdag-aftener i juli, og disse højsommeraftener plejede at være dårligt besøgt, men ved Ricards bibeltimer var salen stuvende fuld, og det blev uforglemmelige stunder for tilhørerne.

Jo, han kunne, og det var året før han døde; men »ånd var det ord, som han så'de«. Han var da »en yngling under smertens hvide hår«.

Neiendam skriver i sin bog: »I rampelys og stjerneskær« (1941): »Jeg bekender gerne, at det er den eneste tid i livet, jeg bryder mig om at gøre om igen, timerne under Ricards talerstol, først i ungdomsafdelingen til bibeltimerne og senere tirsdagaftenerne i hovedforeningen. Har livet siden bragt en mere ublandet forventningens glæde end den, hvormed man styrede sine fjed til disse aftener? Jeg for min del har intet at stille ved siden af til sammenligning«.

En anden tilhører fra den tid samler alt sammen, hvad de hørte og oplevede i det kendte Johannesord: »Vi så hans herlighed, en herlighed, som en enbåren søn har den fra sin fader, fuld af nåde og sandhed«.

De unge af i dag trænger til at høre om Olfert Ricard, og de trænger især til at læse hans bøger. Tag fat!

Svend Rehling synger:

»En ordets bærer, båret af Guds ord,
dansk til sit væsens rod, en sprogets mester,
i disse skønne, frydefulde fester,
når støv blev ånd, og himlen var på jord«.

Modtag så alle, kendte og ukendt, en hjerte-
lig hilsen med ønsket om ret en velsignet jul.

A. C. Nielsen

Julens budskab er glæde og tillid.
Englens budskab: Frygt ikke, thi se jeg for-
kynder jer en stor glæde, som skal være for hele
folket. Eder er i dag en frelser født, han er
Kristus – Herren.

Denne hilsen skal igen tone ud over jorden,
ud over en verden, der lever i frygt. Den skal
igen tone i vore hjem, hvis vi kan overvinde
frygten og i barnlig tillid og tryghed ønske hin-
anden en glædelig jul.

Er vi glade?

Ellen og Ths. M.

Julen har bragt velsignet bud

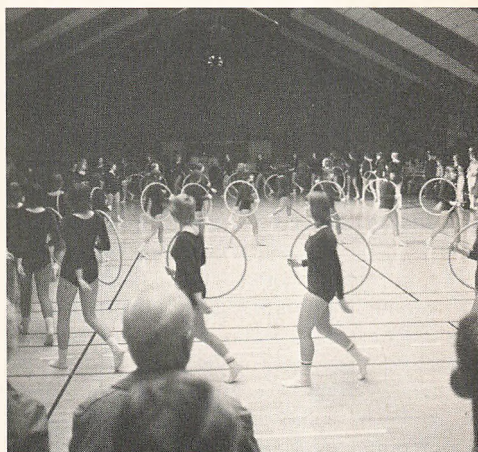
Da den svenske provst og forfatter Axel Hambræus engang skulle holde en lille uforberedt tale på et af Oslos biografteatre, hvor norsk indremissionsselskab havde premiere på hans film: »Præsten i Uddarbo«, sagde han bl.a. om filmens hovedperson, som han kendte fra flere års samarbejde i sit sogn. »Han havde et smittende humør og altid tusinde jern i ilden. Han sagde aldrig goddag eller hallo, når han ringede op. Jeg har simpelthen aldrig hørt ham sige goddag eller hallo. I stedet sagde han: Er du glad? Når han mødte min kone, sagde han: Er vi glade? Lige meget hvor bekymret han var, så virkede den hilsen altid som en opmuntring. Han havde en lys og barnlig tro på Gud – en tillid som aldrig svigtede – eller blev svigtet.«

Jeg har med velberåd hu citeret ovennævnte som indledning til vor julehilsen.

Hvor er det dog småt med glæden i verden omkring os op til julen 1980. Man kan vistnok med rette sige, at alt andet end glæde og tillid præger samarbejdet statsmænd, stater og mennesker imellem. Om det er disse ydre forhold, der har smittet af på os, er en nærliggende tanke. Et er sikkert. Utrygheden er blevet mange menneskers tro følgesvend helt ind i vor omgangskreds og glæden og tilliden svinder ind til en frase.

Præsten i Uddarbo havde som baggrund for sit travle virke – de tusinde jern i ilden – en barnlig tillid til Gud. Er det denne tillid vi har byttet bort med det vi kalder »FRIHED?

Vi har mistet glæden, men bare vi opdager det inden evnen til at glædes dør i os – og omkring os.

Omkring 1916-17

Siden sidst

Det suser udenfor vinduerne. Regnen slår mod ruderne. TVs vejrkort spæde vinden om til nordøst, koldere vejr og sludbyger.

Det er blevet efterår – vinteren er nær.

Der er nøgagtig en måned til juleaften, og der skal skrives et bidrag til elevbladet.

Siden sidste jul – eller nytår om man vil – er der sket meget ude i den store verden, men sandelig da også i ens egen »lille verden«. Hverdagene er helt anderledes i år op mod jul end de var sidste år osv. Forjagetheden er afløst af en rolig travlhed, der har givet mig tid til at rydde op i haven på »Egely« og den trængte til det. Af og til er der kommet en bog frem af kasserne oppe på loftet – og så fandt man en god gammel bog og nikkede genkendende til indholdet. Altså – siden sidst er forjagethed afløst af en fredfyldt travlhed.

Ellens hverdag er vel endnu mere forandret. En daglig husstand på 140, et stort hus med mange rum, er indsnævret til to personer og et

hus med få rum. Alligevel har hun travlt med mange private gøremål som tiden før ikke tillod.

Den bekymrighed som vi var udsat for af mange velmenende mennesker, der sagde: »Hvad vil I dog få tiden til at gå med!« De skulle lige se, hvor lidt vi kan udføre på mange timer. Vi glæder os stadig til hver ny dag. Den er en gave og en opgave.

Det må nok tilføjes, at jeg har 3 ugentlige timer på skolen i fast skema – og de ligger på 3 dage, så jeg har altså ærinde på skolen ret ofte, og det er jeg uhyre taknemmelig for. Det er stadig en glæde at færdes i stedkendte lokaler, så længe jeg kan – og kan bruges.

Endelig hver lørdag er der fodbold drenge, der venter – og det giver god motion. Ja, og så er der da også blevet tid til at se nogle håndboldkampe. Dette spil udarter sig desværre til, at man kan glæde sig over *at være tilskuer*, og ikke aktiv. Tænk om folk på gaden gav sig til at

skubbe til hinanden som man gør omkring mål-cirklen på en håndboldbane – da ville det med rette kaldes: »Farlig vold«.

Min nye *livsform* har også givet mig mere tid til at læse aviser, tidsskrifter, se TV osv. Jeg må nok erkende, at verden er mere ude af balance end jeg i min travlhed troede. Jeg må give Sadat ret, når han siger, *at et enkelt uansvarligt menneske kan sætte hele verden i brand.*

Hvordan går det til, at EF har overskudslag-re af mad og i nærmeste verdensdel – *Afrika* – sulter millioner, medens vor skibe sejler udenom efter vor »livgivende olie«. I øst kæmpes der en kamp for friheden, som kan blive dyr – og man frygter for gentagelsen af andre episoder, hvor frihedstrangen blev knægtet med magt.

Herhjemme ulmer utilfredsheden i alle samfundslag – også i lærernes. Politikerne snuser rundt som jagthunde, for at få færtten af stemmer ved næste valg – skønt de vel som alle andre – inderst inde ved, at det er ugørligt at fortsætte lønfremgangen. Det er som om ingen vil erkende den gamle sandhed: »*Har man top-pet, må man dale*«. Hvor ville det være en lykke om vi stillede krav om mådehold – og først til os selv.

En splittet verden kan man vist roligt kalde tiden omkring årsskiftet 1981. Men kan vi ikke også bruge det indadtil – ja helt ind i vor egen lille verden.

Jeg har med vemod noteret mig flere episoder indenfor det religiøse liv. Nyreligiøsitet tyder på, at der er forsømte områder som de gamle har svigtet. Aldrig glemmer jeg et svar som en nyreligiøs gav. Han svarede: »Jeg mødte jo aldrig jer«.

Er der for få, der virkelig arbejder, hvor behovet er. Går man ad gamle, nedtrådte stier – eller har vi ikke et syn, der dækker helheden. Det foruroliger mig, når en kronik i Kristeligt Dagblad indeholder en påstand om, at ledermanglen indenfor IM bl.a. skyldes et manglende opgør med Olf. Ricards tanker og indflydelse, for at slutte med påstanden om, at IMs fremtid alene afhænger af IM i nutiden. Personlig tænker jeg tilbage på ungdomsledere og bekendte fra min egen ungdomstid, der personlig havde mødt Olf. Ricard. Den eneste fejl er vistnok, at vi ikke fulgte Ricards syn op og

ind i nutiden – vel vidende, at en fejlfri ungdomsleder ikke findes.

Et andet spørgsmål, der også berører fremtidens lederproblem er højskolernes elevtilgang. Denne form for »lederskole« blev jo svigtet op gennem de glade 60 og 70'ere. Endnu kan jeg ikke øjne hvad der er sat i stedet. (Læste I det i sidste nr. omtalte indlæg i Jyllandsposten?).

Endnu har jeg ikke set et svar fra Højskoler-nes øverste råd – og det kommer nok heller ikke. Spørgsmålet var dog så alvorligt, at vi der holder af denne skoleform, måtte se »*skriften på væggen*« og give et klart svar. Højskolen er ikke beslaglagt af ene dovne elever, og højskolen er ikke et opbevaringssted i 5 mdr. Men højskolen vil stadig være et sted, hvor aktive og positive unge kan søge en større viden og erfaring. Har højskolen mistet sit »folkeomdømme« må det rejses igen.

Det glædede mig, at bestyrelse og lærerstab på »min skole« var enige om dette mål. Kunne dette mål ikke nåes, ja, så måtte vi gå ned med flaget oppe.

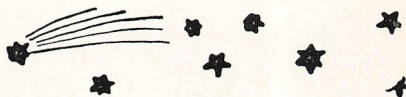
Men hvad vil »vore skoler« gøre og hvad vil IM gøre? – Det bliver spændende at se. Jeg kunne godt tænke mig at bruge en anden ungdomsførers ord til slut. Han var fra Ricard's tid. Han sagde det sådan:

Aldrig før som nu det gælder,
overalt signalet smelder.
Fremgang eller evigt fald.
Måtte vi dog være rede
være trofast mellem dem,
der vil bygge, der vil bede
Danmark frem.

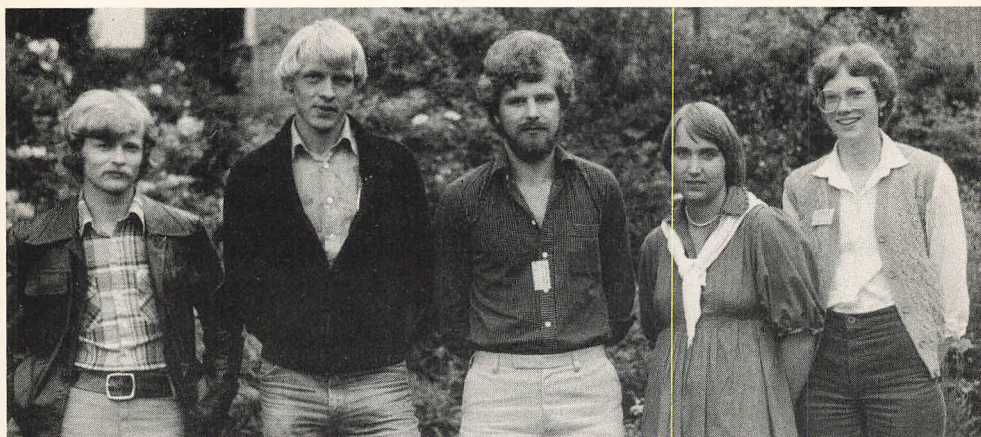
(*Rudolf Bruhn*)

Fremtiden – nytåret – afhænger af mange små faktorer. Nogle af disse er dig og mig.

Ths. M.

5 års jubilarer, efterskolen

5 års jubilarer, højskolen

EFTERSKOLEN 1983–84

Så er det nu! Hvilket? At der officielt åbnes for tilmeldelser til ovennævnte skoleår. Ring eller skriv og vi sender et indmeldeskort. Kortene modtages, så længe plads haves. Derefter noteres på venteliste.

B. G.

Intet nyt under solen

Læs nedenstående klip fra gamle årgange. I 1916 ser vi at foreningen også var med til at udsende agitationsmateriale.

1919 havde kassereren også restanceliste, selv om det kun drejede sig om 2 kr.!

Elevforeningen

REGNSKABSAARET 1916

<i>Indtægt</i>	
Kassebeholdning 1. Jan. 1916	Kr. 334,88
Medlemsbidrag fra Vinterholdene . .	Kr. 220,00
Medlemsbidrag fra Sommerholdene	Kr. 407,00
Medlemsbidrag fra Vennekredsen . .	Kr. 45,00

Ialt Indtægt Kr. 1006,88

<i>Udgift</i>	
Bladets Trykning og Forsendelse . . .	Kr. 555,76
Udbetalt i Understøttelse	Kr. 135,00
Forskelligt, bl. a. Udg. ved Udsendelse af et Agitationsnummer i Sept. 1916 (ved. paa Elevmødet) ca. 1500 Eksp.	Kr. 50,93

Ialt Udgift Kr. 741,69

Kassebeholdning 1. Jan. 1917 . . . . . Kr. 265,19

Balance Kr. 1006,88

Elevforeningens Kasserer

tillader sig at gøre opmærksom paa, at der ved Elevfesten blev foretaget en Forandring i Vedtægterne, der gik ud paa, at *Bidraget skal være indbetalt ikke som tidligere inden 1. Juni, men inden 1. Februar.* – Da Bestemmelsen traadte i Kraft straks, følger heraf, at Bidraget for 1919 allerede længe har været forfaldent til Betaling. – *De, der ikke har betalt for 1919, bedes derfor snarest indsende Beløbet* og vil derfor modtage vor Tak, Kassererens Kvittering, og saa et godt lille Blad, som kommer en Gang om Maanednen. – Sig mig et Sted, hvor man faar mere og noget bedre for 2 kr. – Dette Beløb er imidler-

tid ogsaa for lavt, men vi vil alligevel ikke sætte Elevforeningens faste Kontingent op; men derimod henstiller vi til Medlemmer, som kan magte det, at give et større Bidrag. *Og vi venter, at de vil gøre det med Glæde, og gøre det snart.* – For at spare Tid og Porto kan Bidrag for 1920 jo sendes samtidig. Det skal jo alligevel sendes inden 1. Februar.

Ønsker nogen at faa et eller flere Eksemplarer af vort ny Program, bedes De bemærke det paa Postanvisningen, og vi skal sende saa mange, som De ønsker.

Nov. 1919.

Et nyt Dagligstuemøblement

trænger vi i høj Grad til, for at Elevernes Dagligstue kan blive saa pæn og hyggelig, som den bør være. Nu synes der at være Udsigt til at faa denne Trang afhjulpet.

Proprietær Bugge, Kabbel, skænkede i Efteraaret 2 særdeles veludviklede Oxford-Down Lam med en meget lang og fin Stamtavle til Skolen. I vinterens Løb har vi ofte spekuleret over, hvorledes disse 2 Stamfaar bedst kunde komme Skolen til Nytte. Da fik Forstander Olsen den Ide at »sætte Faarene paa Lodsedler« a 1 Kr. pr. Stk., og det nu afrejste Hold Elever, der har set Faarene og nok kunne ønske, at de selv eller deres gode Venner skulde eje dem, men som tillige gerne vilde, at »senere Slægter« skulde have pænere Borde, Stole osv. samt eventuelt et godt Orgel i Dagligstuen, tegnede sig straks for ca. 400 Sedler. Saa maa det vel være en nogenlunde let Sag for ældre Aargange og os ved Skolen at sælge ca. 600 Sedler yderligere.

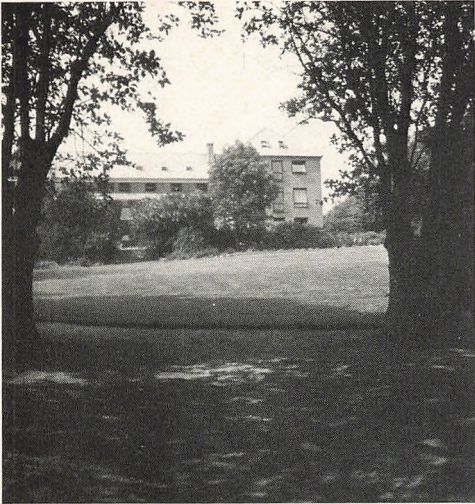
Forstander Olsen og Lærer Kaag tager med Glæde mod Bestillinger paa Lodsedler. Lad os hurtigt muligt vide, hvor mange De ønsker.

Lodtrækningen finder Sted ved Elevfesten. Resultatet bekendtgøres der og i vort Blad.

L. K.

Aprilbladet 1924

Højskolepost

Vore møder:

28. dec. Gudum, B.G.

29. dec. Humlum, Ths. M.

16. jan. Nr. Felding, Ths. M.

Vandremapper

Det glæder os, at der stadig sendes vandremapper om ad skolens lærerværelse. Det var nok en ide om navnene på disse mapper blev offentliggjort her i bladet således at menige medlemmer kan se, hvornår deres mappe passerede skolen.

Det skal være et nytårsforsæt.

Bryllup

15. november blev Lene Klok Sørensen (79) viet til Ivan Kristensen i Sjørsløv kirke. Adressen er: Mett Kølvråvej, Vium, 8620 Kjellerup.

Lærerstaben

er som regel villige til at holde en tale ved et møde, eller holde et foredrag ved given lejlighed. Henvendelse kan ske direkte til læreren eller til kontoret.

En julesang

Mel: Glade jul

Julens bud, sendte Gud
julenat i verden ud.
Englene sang det i himmelkor
ord om frelse og fred på jord
– ude på Betlehems mark.

Julens bud, toner endnu
der hvor mennesker tror på Gud.
Der hvor hjertes og sind er opladt,
høres stadig hver julenat.
Sangen om frelse og fred.

Julens bud, frelsen fra Gud,
tone skal over verden ud.
Ud til alle, hvor de end bor
høres skal på den vide jord.
Ekko af englernes sang.

M. T. 1980

VINTERKURSUS

Alle over 17½ år er velkomne i den udstrækning, vi har plads.
Program sendes til alle interesserede.
Se program andet sted i bladet.

Næste nummer af vort blad, nr. 1, 1981

udkommer i februar måned i henhold til repræsentantskabets beslutning om, at årgang 1981 kun skal være på 10 numre.

Udgivet af
Nr. Nissum Højskoles Elev- og Venneforening.
Redigeret af Forstander Ths. Møgensen.

UDGTRYKKERGARDEN AS STRUER